



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Disputationvm De Censuris In Communi,
Excommunicatione, Suspensione, & Interdicto, itemque
de Irregularitate, Tomvs Qvintvs**

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, Anno Domini M. DC. XVII.

2 Quomodo & à quo tollatur ob contumaciam lata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94035](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94035)

tollendi suspensionem hanc vindictuam. Nam profecto videtur consequenter dicendum non extendi, nisi in eis detur etiam facultas dispensandi. Sed quia questionem hanc in libro de Religione latius tracto, & infra de Irregularitate attingenda est, ideo illam nunc omitto.

SECTIO II.

Quomodo, & à quo tollatur suspensio, quæ ob contumaciam fertur.

¹
Suspensio ob
contumaciam
in duplici
est differen-
tia
Abbas.



Ira titulum oportet advertere, particulam illam, ob contumaciam, ambigam esse: quod notavit Abbas in cap. Ex literis, de Constitut. numer. 10. Potest enim sumi in vi vnius specifi delicti: & sic sicut fertur suspensio in puram poenam propter alia delicta præterita, ita etiam potest ferri propter contumaciam: imo quoties lex prohibet aliquid sub tali suspensione illa poena non incurritur sine contumacia seu inobedientia illius legis. Et hoc modo interdum canones considerant maiorem, vel minorem contumaciam commissam etiam præteritam ad tantam vel tantam suspensionem vel poenam imponendam, vt patet ex cap. Ex tua, de Cleric. non resident. & in Trident. sessio. sexta, capite primo de Reformatione, & session. 23. cap. 5. non ergo in præsentia sumitur hoc modo, sed pertinet ad dicta in sectione præcedenti. Aliter igitur dicitur ob contumaciam imponi cum tractu successiuo in futurum, id est, quandiu in contumacia perseveratum fuerit, vel donec ab illa recedatur: & ita nunc loquimur. Potest autem sic suspensus in duplici statu considerari. Prior est antequam à contumacia recedatur: posterior postquam ab illa disceditur, & parti, vel præcepto superioris satisfactum est. De priori statu tria videntur certa. Primum est. Durante contumacia non debere dari absolutionem huiusmodi suspensionis, regulariter, ac per se loquendo; quia est contra vigorem Ecclesiasticæ disciplinæ: & ideo in detrimentum vergit boni communis. Dixi autem, regulariter ac per se loquendo, quia interdum secundum prudentiam posset aliud expedire, personæ ac negotij circumstantiis perspectis. Secundum est, huiusmodi suspensionem, etiam in eo statu existentem posse per absolutionem tolli, ita vt factum teneat, etiam si non iuste fiat, iuxta ca. Venerabilis, §. Vbi autem, cum Glossa de Sententia excommunicationis in sexto. Tertium est, si hæc suspensio lata sit ab homine, tantum à iudice, qui illam tulit, vel à superiore tolli posse: si vero sit à iure, solum ab auctore canonis, vel à superiore, si illum habeat. Omnes hæc assertiones fere constant ex his, quæ de censuris in communi diximus.

²
Obiicitur
contra 3. con-
clusionem.
Ca. Nuper de
Sent. excomm.
in 6.

Solum circa vltimam oportet advertere, illam videri posse contrariam cuidam communi sententiæ, quæ asserit, suspensionem à iure latam si reservata non sit, posse ab Episcopo tolli. Quæ opinio præcipue fundatur in illis verbis cap. Nuper, de Sententia excommunicationis in sexto, quia conditor canonis eius absolutionem sibi specialiter non reservavit, eo ipso concessisse videtur facultatem alius relaxandi, quæ de excommunicatione ibi dicta sunt: tamen ad suspensionem extenduntur à Glossa in capitulo Captantes, §. Caterum, verb. Suspendos, de Sententia excommunicationis in sexto. Et præcipue in hac suspensione, quæ propter contumaciam fertur, eam extensionem approbant Panormitanus, & alij Doctores, tum in dicto capitulo Nuper, tum etiam in capitulo Tam literis, de Testibus, & in capitulo secundo de Solutionibus, & consentiunt etiam Summistæ omnes. Soletque probari illa extensio à pariter a-

tionis: ideo enim excommunicatio dum non reservatur auctori canonis; aliis concedi censetur, quia propter contumaciam fertur; nam ideo circumprimum satisfactionem exhibet, in communionem restituitur, vt sumitur ex capitulo Ex literis, de Constitutionibus: quando vero suspensio propter contumaciam fertur, imitatur quoad hoc naturam excommunicationis, scilicet vt exhibita satisfactio congrua, statim auferatur, argum. dict. cap. Ex literis, & cap. Quæ fronte, de Appellationibus: ergo simili ratione, sicut excommunicatio non reservata aliis concedi videtur quoad absolutionem, ita etiam suspensio: nam tota ratio illius esse videtur, vt excommunicatio auferatur quamprimum possit.

Veruntamen hæc probationes, si in rigore loquamur efficaces non sunt: quia videtur esse longe diversa ratio de excommunicatione, & de suspensione, nam excommunicationis absolutio multo magis est ad salutem animæ necessaria, eo quod excommunicatio privatur suffragiis & receptione sacramentorum, & ob hanc causam non solum Episcopo, sed etiam ordinario Parocho censetur concessa absolutio excommunicationis non reservatæ. Ad quod specialiter expendo in dict. ca. Quæ fronte, verba illa, Ne in excommunicatione decedat. At vero absolutio suspensionis non est ita necessaria, quia non privatur suffragiis, neque sacramentorum receptione, unde quod quis in suspensione decedat, per se non est aliquod spirituale incommodum: non est ergo eadem ratio de suspensione, quæ de excommunicatione: ergo propter solam paritatem rationis non recte fit extensio dict. cap. Nuper; Adde quod neque auctores videntur ausi fuisse æqualiter eam facere, nam in dict. cap. Nuper, æque fit concessio Episcopo & proprio sacerdoti: auctores autem communiter non dicunt posse Parochum absolvi ad suspensionem, sed solum Episcopum aut Vicarium eius, vt videtur in Nauarr. cap. 27. nu. 162. ergo signum est non esse parem rationem in vtraque censura; nam, si esset, cur non esset etiam æqualis extensio, & concessio; difficile ergo est ex dict. cap. Nuper hanc sententiam colligere. Alia vero capitula, Ex literis, & Quæ fronte, non melius id probant: nam ibi solum dicitur, esse absolvendum eum, qui à contumacia recedit: est intelligendum autem, vt per se constat, esse absolvendum ab habente potestatem: quis autem habeat potestatem ibi non explicatur: id autem est, quod inquirimus, eo vel maxime quod in dict. ca. Ex literis, in quo Nauarrus maiorem vim facit (fortasse quia priuationem, de qua ibi est sermo, putat esse suspensionem) in illo (inquam) cap. poena, quæ refertur, non erat à iure, sed ab homine lata, mandaturque vt absolvat, qui poenam tulerat: quomodo ergo potest inde probari, quod in suspensione à iure inferior possit absolvi ad suspensionem latam à superiore?

Accedat tandem, quod, licet inferiori concedenda esset hæc potestas, ad summum id intelligendum esset post satisfactionem exhibitam, & ablatam contumaciam: cur enim presumendum est, quando auctor canonis aliquem ob contumaciam suspendit, voluisse concedere inferiori facultatem tollendi illam suspensionem durante contumacia, cum hoc directe repugnet intentioni, quam habet in tali canone ferendo? Quæ ratio vltima mihi convincere videtur, sistendo in illo statu, de quo nunc loquimur: nam de alio post contumaciam ablatam statim dicam; & ideo absolvi, & sine limitatione proposui assertionem de suspensione lata à iure, siue reservata sit, siue non. Sententia autem communis, vt verum habeat, intelligenda erit de suspensione illa in eo statu, in quo iam à contumacia recessum est, quamvis nonnulli moderni oppositum sentiant, quod iam examinandum est.

Super-

Supereft ergo vt dicam de posteriori ftatu, ni-
mirum fi quis erat fufpenfus propter contumaciam,
& a contumacia recessit, fatisfactionemque con-
gruam exhibuit, à quo pofit, vel debeat abfolui. In
qua re eft prima fententia, illum nō indigere homi-
nis abfolutione, quia ipfo facto, feu iure abfolutus
eft. Ita Innoc. in cap. Sicur, de Cohabit. cleric. & mul.
Felin. in c. Ex literis, de Conftit. n. 18. & Couarruias
in Epitome 4. Decr. 2. p. cap. 6. in princ. numer. 15. &
19. Fundamentum eft, quia hæc fufpenfio æquipa-
ratur fufpenfioni late vique ad certum terminum,
nam perinde eft limitare tempus fub determinato
numero dierum, aut menfium, vel fub certa aliqua
condicione quæ licet non ita determinet numerum
dierum, tamen illa completa tempus intentum feu
præfcriptum finitur. Vt fi quis fufpenderetur à be-
neficio fub hac temporis limitatione, quamdiu dura-
uerit fabrica huius templi, non haberet quidem nu-
merum: nihilominus tamen effet fufficiens præ-
fcriptum, vt finita templi fabrica, ipfo iure finiretur
fufpenfio, fimili ergo modo, quando fufpenfio pro-
pter contumaciam fertur, virtute continet hanc cō-
ditionem, feu limitationē, Donec à contumacia recedat,
vt probatur optime ex c. Ex literis, de Cōftitutionib.
ergo, expleta illa cōditione, finitur tempus pro quo
talis fufpenfio lata eft: ergo ceffat etiam ipfo iure ipfa
fufpenfio abfque alia abfolutione. Patet confequen-
tia, cum, à paritate rationis, quia in vtroque cafu fi-
nitur terminus fufpenfionis: tum etiam quia ceffante
caufa, ceffat effectus: ergo, ceffante contumacia, debet
ceffare poena eius: tum denique ex dict. c. Ex literis
vbi quia ablata erat contumacia, mandat Pontifex,
vt, qui ab actibus magifterii fufpenfus erat, ad eor-
dem admittatur, nulla facta mentione præmittēdi
abfolutionem. Confirmatur, nam fi fufpenfio fere-
tur fub hac condicione, Donec refituitur, vel fimili, vt
in cap. Quia fape, de Electione in 6. impleta condi-
tione, ceffat fufpenfio fine alia abfolutione: ergo idem
in præfenti. Confequentia tener ex dictis à paritate
rationis. Antecedens eft. Gloffæ in dict. cap. Quia fa-
pe, verb. Donec, & in cap. 2. de Cenfibus in 6. & in cap.
vlt. de Offic. ordin. in 6. Et videtur probari in cap.
Præfbyteri, 2. q. 5.

*Sufpenfionem latam ob contumaciam per abfolu-
tionem tollendam effe.*

Secunda opinio eft, poft fatisfactionem feu re-
ceffum à contumacia necessariam effe abfoluti-
onē. Ita docet exprefse Innocent. in cap. Ex literis, de
Cōftit. Et idem fupponunt auctores, qui negant
auferri fufpenfionem abfque abfolutione, nam hoc
maxime verum effe potest in illa, quæ eft pro con-
tumacia. Id autem negat Gloff. in cap. Si quorundam,
de Solutionibus Sylueft. verb. Sufpenfio, n. 8. Ripa c.
1. de Iudic. n. 5. & ibi Decius lect. 2. n. 8. Cardinalis, &
Immol. Clement. 1. de Decimis. Fundatur autem
hæc fententia primo in generali ratione propriæ cē-
furæ, de cuius ratione effe videtur, vt cum propter
contumaciam feratur, non nifi per abfolutionem
tollī poffit, vt fupra in difpu. vlt. de cēfuris oftendi-
mus. Refponderi potest hoc effe verum generatim
loquendo de abfolutione à iure vel ab homine, cō-
ditionata vel abfoluta; tamen in huiusmodi fufpen-
fione includi femper abfolutionem conditionatam
ipfo iure latam, quæ ftatim operatur ac cōditio im-
pletur: tunc autem impletur, quando à contumacia
receditur, quia illa fola erat conditio requifita. Sed
contra hoc eft, quia licet fortaffe non repugnat ab-
folutionem à cēfura hoc modo tribui; tamē quod
ita femper feratur, quoties pro contumacia fertur,
gratis & fine fundamento dicitur. Et fi confideren-
tur ea, quæ fupra de cēfuris in communi diximus
difput. 8. fect. 1. & 4. multa occurrunt, propter quæ
hoc non videatur verifimile.

Præterea illa principia in quibus fundatur con-
traria fententia, male ad propositum applicatur, fci-
licet quod ceffante caufa, ceffat effectus, & quod po-
na pro contumacia lata nō plus durare potest quam
contumacia: quæ quidem fi valida effent, idem de
excommunicatione concluderent: & ideo facilem
habent refponfionem, quia contumacia eft caufa
feu difpofitio neceffaria vt feratur cēfura, non ve-
ro vt conferretur: neque enim neceffarium eft, vt
culpa æque diuturna fit, ac poena, quæ pro illa im-
ponitur. Atque eadem ratione verum non eft fuf-
penfionem pro contumacia latam effe conditiona-
tam quoad durationem fuam, aut virtute include-
re adfolutionem conditionatam ipfo facto obri-
endam ftatim ac fuerit contumacia ablata. Nam
interrogo vnde habeatur, aut colligatur hæc con-
ditio hoc fenfu intellecta, autem ex eo, quod fuf-
penfio pro contumacia fertur, & hoc non, alias id-
dem dicendum effet de omni propria cēfura: aut
ex aliqua condicione particulari fufpenfionis, vel ex
alio capite; & hoc etiam dici, vel probabili ratione
explicari non potest. Præterea quod fupra de cē-
fura in communi dicebam, in fufpenfione verum
habet, quod, licet pro contumacia feratur, ad bonū
commune fpectare potest, vt non ftatim ablata con-
tumacia ipfo facto auferatur, tum iuridice conftet
Ecclefie de fatisfactione; quod attigit Innoc. fupra
dicens, quando dicitur, quovisque fatisfaciat, poffunt
effe multe dubitationes, quia vnus diceret plene fatisfeci-
ffe, alter negaret: tum etiam, vt, fi neceffe fit, condi-
gnam poenitentiam fuæ contumaciæ fimul cum ab-
folutione quis accipiat: ergo, quamuis aliquis pro
contumacia fufpendatur, talis lex vel fententia non
facit illum fenfum conditionatum, vt, fi à con-
tumacia recesserit, abfolutus maneat ipfo facto, fed vt
abfoluendus fit.

Et confirmatur, nam fimilis fententia pro eadem
caufa, vel cum fimili condicione in cēfura excom-
municationis prædictum reddit fenfum: cur ergo
non idem dicitur de cēfura fufpenfionis. Antece-
dens conftat ex c. Quafione, de Appellationib. & c. m-
unicatione. Ex parte, 1. de Verb. fignificat. & aliis. Confequentia
nem. probatur, tum quia hæc cēfuræ fape æquiparantur
in iure, vt in ca. 1. & in c. huius, & in cap. Statutum, de
Sent. excomm. in 6. Et fpecialiter in hoc puncto, de
quo agimus, videntur æquiparari in c. Super eo, &
facit etiam cap. Venerabili, de Sent. excomm. Tum
etiam, quia nullo iure cautum eft, fententia fuf-
penfionis lata pro contumacia illum conditionatū
reddat fenfum potius quam excommunicatio eor-
dem modolata. Proprietatem verborum non
magis reddit hunc fenfum in vna, quam in alia. De-
nique, quia nulla ratio affignari potest, ob quā ex-
communicatio pro contumacia non tollatur ipfo
facto ablata contumacia: non tollatur autem fufpe-
fio, etiam pro contumacia lata. Respondent aliqui,
effe difparem rationem, quia excommunicatio eicit
hominē ab Ecclefia, & præfcindit membrum à cor-
pore, & ideo, vt iterū ei vnatur, & in Ecclefia reci-
piatur neceffaria eft aliqua operatio miniftrorū Ec-
clefiæ, ficut enim à principio nemo recipitur in Ec-
clefia nifi per minifterium, feu actionem aliquam
ipfius Ecclefie; ita etiam poftquam femel aliquis
eiectus eft ab Ecclefia, in ea non recipitur nifi per
minifterium eiusdem Ecclefie. Quæ ratio in fuf-
penfione locum non habet, cum per eam non ei-
ciatur quis ab Ecclefia. Hæc vero refponfio, licet
apparenter excogitata fit pro materiæ capacitate,
tamen ad conftituendam tantam diuerfitatem fine
vilo iure non videtur fufficiens, quia excommunica-
tus non illa ratione dicitur extra Ecclefiam eici,
nifi quia priuatur omni cōmunicatione membro-
rum, & bonorum Ecclefie: priuatur autem per
quandam prohibitionem, qua ceffante, ftatim ex-
communicatus ad Ecclefiam refituitur: ergo pro-
pter

7
Soluunt in
fundamēta
prioris
fententia.

8
Probat
affertio per
analogiam
ad excom-
municationem.

Enafio.

Improbatur.

per illum finem non erat necessaria actio ministri Ecclesie absoluentis. Eo vel maxime quod sufficere posset receptionem seu reunionem ad Ecclesiam esse proportionatam electioni, seu praefinitioni: sed hac electio saepe est per sententiam generalem, & conditionatam, si hoc feceris, &c. ergo similis restitutio ad Ecclesiam sufficere posset per sententiam absolutio- nis generalem vel conditionatam inclusam in ipsa censura contumacia lata, & in illo sensu explicata, si satis feceris, vel, si a contumacia recesseris, absolutus ma- neas.

9 *Idem suade-
tur argu-
mento ab ex-
comm. minoris
sumpto.* Preterea excommunicatio minor, prout nunc est in usu Ecclesie, non aufertur nisi per absolutionem, quamvis non eiiciat hominem ab Ecclesia, & idem infra ostendimus de interdicto personali lato ob contumaciam eius, qui interdictus est, & colligi po- test ex dict. c. *Qua fronte*, ergo signum est necessita- tem absolutionis oriri ex illo capite, sed ex generali ratione censura, quae secum affert illud grauamen, ut non nisi per absolutionem ab homine tollatur. Quin potius, si aliqua censura tollenda esset ipso iure ablata contumacia, deberet certe esse excommuni- catio maior: nam quia illa magis videtur pendere a contumacia, quam reliqua: & maius hoc documentum animae affert, faciliorem viam, & modum absoluti- onis videbatur postulare: ergo, si de excommunica- tione id statutum non est, nec de suspensione est di- cendum.

10 *Nullo iure
status suspen-
sionem hanc
sposura
tollit.* Superest tamen ut probemus, nullo iure statu- tum esse, suspensionem ob contumaciam praedicto modo tolli ipso iure. Hoc autem non aliter proba- mus, quam ostendendo ex iuribus, quae ad hoc ci- tantur, id non colligi, nam si praeter illa essent alia, citarentur ab auctoribus contraria sententia. Pri- mum ergo allegabatur cap. *Ex litteris*, de Constituti- onibus, de quo in primis non constat sermonem in eo esse de suspensione: nam textus absolute lo- quitur de priuatione communionis. Deinde ibi generatim dicitur, priuatum communionem ob con- tumaciam, si satisfactio congrua exhibeat, recipiendum esse: non tamen ibi dicitur esse iam re- ceptum, vel esse recipiendum absque absolutione prauiam, & applicata illa regula ad propriam excom- municationem intelligenda est de media absoluti- one: ergo eodem modo erit intelligenda decisio il- lius textus, quauis demus, penam illam fuisse sus- pensionem. Quod optime confirmatur ex d. capit. *Super eo*, de Sent. excomm. ubi simul & expresse de excommunicatione, & suspensione pro contuma- cia latis, eodem verbo dicitur sic ligatum, si promit- tat parere, posse recipi, scilicet, per absolutionem, nam de excommunicatione necessario ita exponendum est: ergo de suspensione, cum sub eodem verbo & tenore vtrique censura comprehendatur. Aliud caput erat 2. q. 5. capit. *Presbyter si a plebe*. Veruntamen in illo textu non est sermo de suspensione ob con- tumaciam, sed ob infamiam de quodam delicto, & i- deo satisfactio, quae ibi postulat, non est quo rece- datur a contumacia, sed legitima purgatio, & iura- mentum cum certa solennitate, quod tale crimen

11 *Cap. Prof.
byter si a ple-
be, q. 5.* commissum non fuerit. Et ideo mirum non est, quod talis suspensio ipso iure cesset, exhibita illa sa- tisfactione, quia solum erat imposita propter infamiam, & propter scandalum populi tollendum. De- inde dico ibi non excludi beneficium absolutionis: illa enim suspensio ab homine imponenda est, ut ex textu & Glossa constat, ergo per sententiam absol- uendus est. Vnde Innoc. supra, textum illum pro hac secunda sententia allegat.

12 *Authoritas
negativa in-
ris ad idem
probandum
satis sit.* Addunt praeterea auctoritatem iuris negativam, cum argumento ab speciali, nam de excommuni- catione maioris specialiter cautum est, illam non tol- li per solam resipiscenciam absque absolutione in capit. *A nobis*. 2. & cap. *Quod in dubio*, & capit. *Cum desideres*, de Sent. excomm. de suspensione autem

hoc non inuenimus statutum: ergo signum est illud esse speciale in excommunicatione, & ideo non esse extendendum. Maxime cum poena non sine ampli- andae. Et magis videtur vrgere capit. *Qua fronte*, in quo de excommunicatione, & interdicto statuitur absolutio non de illis esse praestandam sub iuratoria cautione, non obstantem partis contradictione, vel appellatione, de suspensione autem nulla mentio fit. Veruntamen haec etiam probatio efficax non est, tum quia non omnia, quae expressius declarantur in iure de vna censura, quam de aliis, sunt illi ita specialia, ut aliis non conueniant, ut per se notum videtur ex supra tractatis de censuris in communi, & ex titulo ipso de Sentent. excomm. haec enim est frequentior, & magis visitata, & maxima cen- sura: & ideo fit saepius de illa sermo in iure, & in ea pro- prietates censurę expressius declarantur, non tamen propterea existimanda sunt specialia illius, nisi ali- unde ex propria eius ratione constet, quod dici non potest de hac, quam nunc inquirimus. Tum etiam, quia de suspensione non omnino hoc taceatur, sed aliquando coniungitur suspensio excommuni- cationi quoad effectum absolutionis, ut in dict. cap. *Super eo*, Per quod etiam respondetur ad cap. *Qua fronte*: ibi enim de suspensione non fit sermo, quia fortasse in ordine ad illum effectum obtinendi ab- solutione contradicente vel appellante alio, non est eadem ratio de suspensione, quae est de excommu- nicatione vel interdicto, quia illius absolutio non est ita necessaria ad bona animae: tamen non propterea excluditur, quin absolutio a suspensione absolu- te loquendo, necessaria sit. Vnde Couarruias in c. *Alma*, part. 1. §. 11. num. 5. post longam disputationem concludit cum multis Canonistis, quod hoc non esse discrimen inter excommunicationem, & sus- pensionem, licet de vtraque oppositum sentiat in eo casu, de quo ibi disputat, scilicet, quando fertur ex- communicatio sub ea conditione, *Donec satisfecerit*. Cum autem nos supra de excommunicatione op- positum ostenderimus: idem nunc de suspensione dicere cogimur.

Quod tandem confirmatur, quia alias nunquam esset necessaria absolutio a suspensione pro contu- macia lata, saltem loquendo de iusta absolutione, ac per se. Consequens est falsum: ergo. Sequela patet, nam vel suspensus recessit a contumacia, vel non: si recessit, iam non indiget absolutione, si non neces- sit, absolvens non est, regulariter ac per se loque- do. Et ideo nihil refert, quod aliqui respondent, absolutionem posse dari, etiam si non recedatur a contumacia, & pro eo statu esse posse necessariam: nam tunc vel non iuste datur, vel certe non est dan- da nisi in aliquo raro & extraordinario casu, cum tamen hac absolutio iuste & frequenter necessaria existimetur. Et praeterea, licet in eo casu possit dari ab eo, qui suspensionem tulit ipso iure, vel a super- iore, non tamen ab inferiore, ut supra ostendi: ac vero Doctores communiter affirmant, posse tolli per absolutionem ab ordinario Episcopo, si sit a iure, & non sit reservata: ergo intelligunt posse post ablatam contumaciam: non ergo est tunc ipso iure ablata. Rursus respondent, absolutionem simpliciter a suspensione non esse necessariam, tamen abso- lutionem ad cautelam saepe esse necessariam, & hanc etiam iuste posse concedi ab ordinario praetato: su- muntque argumentum ex capit. *Venerabili*, de Sen- tentia excommunicationis, in quo de hac absolu- tione ad cautelam sermo est. Sed hoc non satisfacit, primo quia absolutio etiam ad cautelam non datur, nisi postquam constat, aliquem recessisse a con- tumacia, si illam habuit, vel saltem nunc illam non habere: non enim dicitur absolutio ad cautelam, propterea quod non aequale postulet carentiam con- tumaciae, ac absolutio simpliciter: sed propterea quod de censura prius contracta dubitatur, & ad maiorem securitatem.

securitatem datur absolutio: ergo absolutio ad cau-
telam supponit necessitatem absolutionis simplici-
ter, etiam ablata contumacia; nam sicut se habet
absolutio ad cautelam in casu dubio; ita absolutio
simpliciter in casu certo. Deinde hoc maxime vrget
in foro interiori, nam, licet in exteriori possit inter-
dum dubitari, an suspensio cessauerit, nec ne: tamen
in interiori hoc dubium locum non habet, si reuera
suspensio cessat ablata contumacia; nam in eo foro
satis constat, an contumacia ablata sit, nec ne. At ve-
ro nihil magis est in usu, quam absolutio à suspen-
sione in foro penitentiali sub illa conditione, Si in-
diges, quæ est absolutio ad cautelam: ergo signum est
suspensionem hanc non tolli per solam resipiscen-
tiam, vel satisfactionem exhibitam.

Tandem declaratur, quia hæc suspensio ob con-
tumaciam interdum fertur cum reservatione: er-
go supponitur esse necessariam absolutionem eius;
quia non reservatur, nisi absolutio: ergo, si hæc non
esset necessaria, nihil esset, quod reservari posset: nã,
ablata contumacia, & facta condigna satisfactione
tolleretur censura ipso iure. Dicitur fortasse, quan-
do additur reservatio, tunc specialiter explicari talis
suspensionem non fieri sub ea conditione, & modo,
vt per solam satisfactionem auferri possit. Vel certe
dicitur eam suspensionem tunc nõ ferri solum pro
contumacia, sed etiam in poenam delicti commissi,
& ea intentione, vt propter gravitatem delicti duret
talis poena, donec per absolutionem auferatur. Sed,
quoniam hæc vera sint, tamen hic optime decla-
ratur, hanc esse quasi naturam, & conditionem hu-
ius censuræ, quoties pro contumacia fertur, quia re-
servatio adiuncta non mutat naturam vel modum
eius, sed solum limitat absoluendi potestatem.

Hæc igitur omnia videntur quidem satis persua-
dere suspensionem hanc latam pro contumacia, quan-
do absolute fertur, non auferri ipso iure ablata con-
tumacia, donec per absolutionem hominis tollatur.
Quando vero additur illa conditio, Donec resipiscat,
satisfaciat, restituat, vel aliquid simile, tunc res est
magis dubia propter quandam rationem superius
allatam, quod talis conditio videtur præscribere ter-
minum; pro quo duratura est suspensio. Nihilomi-
nus tamen, consequenter loquendo, videtur idem
sentendum, etiam si suspensio sub prædicta forma
feratur: quia illa eadem conditio virtute includitur
in quacumque suspensione, vel censura lata ob con-
tumaciam: & ideo sensus illius non tam est affirmati-
uus, quam negatiuus, scilicet vt absolui non possit
vel debeat sic suspensus, priusquam satisfaciat; vel,
si affirmatiue explicetur, non est sensus, quod statim
sit absolutus, sed quod absolendus sit. Vnde illa co-
ditio nõ limitat proprie terminum durationis sus-
pensionis, sed terminum, pro quo non est absolutio
concedenda. Et in hoc differt plurimum inter sus-
pensionem, quæ est purè poena ob delictum com-
missum, vel quæ est censura ob contumaciam: nam
illa quando præfigit terminum, non imponitur nisi
pro illo tempore: pro quo censetur sufficiens, & co-
digna poena, & ideo terminatur duratio eius per se,
& ipso iure absque alia absolutione. At vero suspen-
sio, quæ pro contumacia fertur, cum sit propria cen-
sura: simpliciter imponitur, vt duret, donec absolu-
tione tollatur: hæc enim est poena, quæ iuxta morem
Ecclesiæ proportionata, & condigna pro contuma-
cia reputata est; quoniam, quia poena medicinalis
est, auferri debeat per absolutionem, statim ac con-
tumacia receditur iuxta canonum institutionem
supra declaratam.

Supposita ergo necessitate absolutionis, superest
dubium, à quo possit dari. In quo breuiter dicendū
est, in suspensione ab homine iure ordinario abso-
lutionem ab eo tantum dari posse, qui illam tulit,
vel à superiore. In suspensione autem à iure si refer-
uata sit, ab auctore iuris, vel à superiore: si autem

Fr. Suarez tom. 5.

non sit reservata, ab ordinario etiam tolli poterit,
iuxta communem sententiam tractatam in priori
puncto. Quæ licet ex iure euidenter non probetur,
habet nihilominus in eo fundamentum, & vsu re-
cepta est; & ideo præfata est certa, quia sola consue-
tudo dat interdum iurisdictionem. Et ita hæc om-
nia certa sunt, & iuxta dicta de censuris in communi
intelligenda, & ad potestatem ordinariam, vel dele-
gatam iuxta ibi dicta applicanda.

SECTIO III.

Verum præscripta sit aliqua certa forma absoluendi
à suspensione.

AEC res tractata est sufficienter de
censuris in communi, & fere nihil hoc
loco addendum occurrit. Dicendum
est enim nullam certam formam ver-
borum hic esse præscriptam, aliquam
tamen necessariam esse, quæ sufficienter declaret
effectum. Vnde vsitata forma esse solet, Ego te abso-
lvo à vinculo suspensionis in quam incurristi, & restituo te
ad executionem tui muneris, vel ordinis, vel ad tuum be-
neficium. Ita sumitur ex Syluest. Tabien. Angelo, ver-
bo Absolutio, & Anton. in tract. de Suspensione, Na-
uar. ca. 27. nu. 101. & alii, & patet, quia illa verba sunt
satis apta ad significandam absolutionem ab hac cẽ-
sura, & communi vsu consentanea. Neque alia sunt
necessaria. Nam in primis non oportet exprimere
causam propter quam suspensio incurta est: nam ad
iudicandum effectum absolutionis, qui est tollere ex-
suspensionem, non oportet exprimere causam sus-
pensionis, nam hoc extrinsecum est. Vnde in abso-
lutione generali, quam solent ad cautelam dare
ab omni vinculo suspensionis, nullam explicamus
causam. Quando autem absolutio est alicuius suspen-
sionis particularis, vt ad illam determinate dirigat-
ur absolutio, sufficit intentio absoluētis, quamuis
in verbis non fiat determinatio per explicationem
causæ. Atque eadem ratione non est necessarium
exprimere speciem suspensionis; quia, si absolutio
est generalis, sub genere comprehenduntur species
omnes, si verba, aut saltem intentio vniuersalis sunt,
vt cum dicimus, Absoluo te à peccatis tuis, omnia pec-
cata in specie intelligimus: idem ergo erit, si dicatur,
Absoluo te à suspensione, quam incurristi: nam hæc ver-
ba, etiam si videantur indefinita, in huiusmodi lo-
cutionibus æquivalent vniuersalibus, vt sæpe in su-
perioribus dictum est: vnde, si ex generali intentio-
ne procedant, erunt sufficientia: maioris tamen cla-
ritatis gratia; si à pluribus suspensionibus datur ab-
solutio, congruum est addere signum distributi-
uum, à vinculo suspensionis.

Vtile item est addere illam particulam quam in-
curristi, nam illa sufficienter determinat genericam
vocem. Quoniam neque illam addere existimo
necessarium, quia in ipsa absolutione satis includi-
tur, quod is, qui à suspensione absoluitur illam in-
currat: & ideo, quando res est dubia, additur illa co-
ditio Si quam incurristi. Tandem neque illa verba,
Restituo te, &c. licet claritati infertiant, existimo esse
necessaria; quia sine illis significatur sufficienter ef-
fectus huius formæ, & quia is qui absoluit, non aliter
restituit quam tollendo vinculum: illo enim ab-
lato, ex vi officij, seu beneficij, quod antea habebat
is, qui absoluitur, manet habilis ad eorum usum: er-
go per hæc absolutionem nulla alia restitutio fit per
se, vt ita dicam, sed tantum per accidens, scilicet re-
mouendo prohibes, quæ remotio satis per verbum
absolutionis significatur. Propter quam ratio-
nem illa verba, & restituo te, &c. videri possunt
superflua, quia indicare videntur aliquem alium
modum positivæ restitutionis, præter ablationem
Ri impedi-

Cancl. h.
Syluest.
Tabien.
Angel.
Antonin.
Navarr.
In forma ab-
solutionis à
suspensio non
oportet ex-
primere cau-
sam eius.
Neque speci-
em suspensio-
nis.

Verba vniuersa-
lia forma, res-
titutio te, &c.
non sunt
de necessitate
absolutionis.